

Het IB-signaal Bankrekeningen

factsheet maart 2025

Het IB-signaal Bankrekeningen

De financiële situatie van een bijstandsgerechtigde kan in de loop van de tijd veranderen. Gewijzigde omstandigheden van een bijstandsgerechtigde kunnen mogelijk van invloed zijn op de (hoogte van een) uitkering. Het Inlichtingenbureau ondersteunt de gemeenten bij het in kaart brengen en controleren van de financiële gegevens.

Eénmaal per jaar, omstreeks mei, ontvangt het Inlichtingenbureau een bestand van de Belastingdienst met daarin de saldo- en rentegegevens van bekende rekeningnummers op 31-12 van een afgesloten fiscaal jaar. Op basis van die gegevens levert het Inlichtingenbureau maandelijks een rapportage aan gemeenten met daarin de bankrekeningnummers en het type rekening (spaar- of betaalrekening) van uitkeringsgerechtigden (algemene bijstand, IOAZ en AIO) in hun gemeente.

Stappenplan IB-signaal Bankrekeningen

Voordat u aan de slag gaat met het IB-signaal Bankrekeningen, legt u eerst altijd de aanleiding van het onderzoek vast. Ook beargumenteert u hierbij de werkwijze en de reden voor het gebruik van het IB-signaal.

1 Haal het bestand van het IB binnen via het portaal Werk & Bestaanszekerheid

2 Maak een (draai)tabel in Excel

3 Sorteer op cliënten met aantal bankrekeningen van hoog naar laag

4 De volgende situaties¹ kunnen naar voren komen:

5 Constaateert u een gewijzigde omstandigheid?

- Een cliënt heeft meerdere – (nog) niet bij de gemeente bekende – betaalrekeningen op naam
- Een cliënt heeft een bewindvoeringsrekening, maar geen leefgeldrekening
- Een cliënt heeft een bewindvoeringsrekening, maar de uitkering wordt er niet op gestort
- Cliënten die een creditcard of betaalkrediet hebben
- Prepaid creditcards (hier moet door de cliënt geld op gezet worden)
- Cliënten met een vermogensrekening en/of een beleggingsrekening
- Cliënten met zakelijke rekeningen. Deze matchen met het BBZ-bestand. Kijk hierbij naar cliënten die wel een zakelijke rekening hebben, maar geen BBZ
- Bij sommige banken (bijvoorbeeld Bunq) kunnen rekeninghouders zelf een naam aan de rekening geven. Deze naam geeft soms inzicht in de activiteiten van de cliënt, bijvoorbeeld rekeningen met de titel 'PayPal account', 'Bijklussen' of 'Piet's garagebedrijf'.

Bekijk dan nader het dossier van de cliënt en/of neem contact op met de cliënt. Nodig de cliënt uit voor een gesprek en vraag bij de cliënt inlichtingen op. Zo nodig kan de cliënt hierbij objectief verifieerbare stukken aanleveren.

¹ Deze situaties wijzen niet direct en per definitie op misbruik en oneigenlijk gebruik, hiervoor dient u eerst nader onderzoek te doen. De signalen geven mogelijk aanleiding tot bijvoorbeeld het in gesprek gaan met cliënten. Dit kan ook in het kader van begeleiding naar werk.

Aandachtspunten

De werkgroep Informatiegestuurd handhaven (IGH) heeft ervaringen uitgewisseld over het werken met het signaal Bankrekeningen. Het doel hiervan is om van elkaar te leren, door verschillende werkwijzen te bespreken en te onderzoeken wat er wel en niet mogelijk is met dit signaal.

1

In de meeste registratiesystemen van gemeenten is geen ruimte om alle bekende bankrekeningnummers te registreren. Vaak zijn hiervoor maar één of maximaal twee velden.

Hierdoor kan er geen technische koppeling met het IB-bestand worden gemaakt voor een geautomatiseerde vergelijking met de bij de gemeente bekende gegevens.

2

De bankrekeningen die in het IB-bestand aangeleverd worden, zijn afkomstig uit de bestanden van de Belastingdienst. Ze bevatten alleen gegevens van cliënten (en hun eventuele partners, als de gemeente die aan het IB heeft aangeleverd) met een lopende uitkering of die recentelijk geen uitkering meer ontvangen. Van een cliënt die uitgestroomd is en zich daarna weer aanmeldt, worden vaak de bankrekeningnummers niet getoond.

3

Cliënten die binnen afzienbare tijd weer de bijstand instromen hoeven door de verkorte aanvraag (bij veel gemeenten) niet alle bankrekeningen (opnieuw) door te geven. Die geven dan alleen het rekeningnummer op waar ze de uitkering op gestort willen hebben.